

Technische vragen en antwoorden algemeen bestuur 27 januari 2016

1.c . Rapport rekenkamercommissie Nationaal Bestuursakkoord Water

De fracties ongebouwd en VVD hebben vragen gesteld over het rekenkamerrapport. Deze vragen zijn doorgestuurd naar de rekenkamercommissie. De commissie zal, voor zover het technische vragen over het rapport betreft, in de vergadering reageren.

2 Notulen en besluitenlijst

PvdA

Vraag: Actie en toezeggingenlijst punt AB 21 januari 2015, laatste stand van zaken "een maal jaarlijks" Maak dit SMART: Wanneer is dit of staat het gepland en op welke manier?

Antwoord: Jaarlijks in het eerste kwartaal (in 2016 komt de beheergroep Brabantse Keur samen op 23 februari, dus daarna kan er gerapporteerd worden).

3.a Aanpak blauwalgenoverlast 2016-2020

PvdA

Vraag: Hoe wordt er omgegaan met incidentele constatering? Worden budgetten hiervoor vrij gemaakt?

Antwoord: In de nieuwe aanpak maakt het waterschap gebruik van een duidelijke prioritering. Dit omdat uit ervaring van de afgelopen jaren is gebleken dat het waterschap niet overal tegelijk aan de slag kan. Voor de prioritering gebruikt het waterschap verschillende criteria, waaronder de frequentie van optreden. Bij een incidentele melding handelt het waterschap wel conform bestaande protocollen en worden bijvoorbeeld waarschuwborden geplaatst. De kosten die hiervoor gemaakt worden (m.n. publieke voorlichting) vallen onder de reguliere exploitatie.

Vraag: 3 van de 10 worden aangepakt, wanneer staan de overige 7 gepland?

Antwoord: In de nieuwe aanpak gaan we voor een gefaseerde aanpak, met tweejaarlijkse uitvoeringstermijnen. We gaan er vanuit dat we gemiddeld 3-4 locaties per fase van 2 jaar kunnen aanpakken.

Vraag: Wanneer is deze planning en aanvullend budget inzichtelijk?

Antwoord: Om de twee jaar evalueren en rapporteren we (over) de voortgang en ramen we de investering voor de komende twee jaar. Bijbehorende kredietaanvraag leggen we steeds voor aan het algemeen bestuur. Met deze werkwijze houden we voldoende flexibiliteit om in te kunnen spelen op een nieuwe prioritering.

Vraag: Kleine brongerichte aanpassingen kunnen wel degelijk verlichting geven. Bij huidig voorstel wordt dit niet gerealiseerd terwijl het wel een deel van de problematiek oplost. Waarom wordt dit niet toegepast?

Antwoord: In de aanpak wordt rekening gehouden met brongerichte- en symptoomgerichte maatregelen in de strategie om de overlast duurzaam te bestrijden. De ervaring van de afgelopen jaren leert dat als maar een gedeelte van het totale maatregelenpakket wordt uitgevoerd de overlast snel weer terugkomt. Omdat we keuzes moeten maken kiezen we er dan voor om voorrang te verlenen aan de locaties waar wel draagvlak is om het totale pakket uit te voeren.

VVD

Vraag: Er wordt gesproken over een resterend krediet van 775k euro, dat in 2016 aangewend zal worden. Wordt dit krediet dan in mindering gebracht op de geraamde budgetten voor 2016 en eventueel geraamde budgetten voor volgende jaren indien er na 2016 mogelijk ook weer sprake is van resterend krediet?

Antwoord: Het jaar 2016 is een overgangsjaar van de oude naar de nieuwe aanpak. De genoemde 775k euro resteert uit de oude aanpak en is tevens het beschikbare budget voor 2016. We verwachten dat dit resterend budget van 775k euro volstaat voor de aanpak van locaties in 2016. Voor iedere volgende (2 jaarlijkse) fase wordt weer opnieuw krediet aangevraagd.

Vraag: Waarom wordt krediet niet teruggestort naar de algemene middelen?

Antwoord: We hebben er voor gekozen het algemeen bestuur een scope-wijziging voor te leggen zodat de aanpak van blauwalgen vanaf 2016 kan worden voortgezet. De geplande tweejaarlijkse evaluaties zijn ook bedoeld om een betere onderbouwing te krijgen van de kredietaanvragen

Vraag: Kennelijk draagt WBD maximaal 50% bij aan blauwalgen-projecten. Is die 50% bijdrage van WBD spijkerhard, in die zin dat dit percentage nooit overschreden wordt?

Antwoord: Deze randvoorwaarde wordt in beginsel hard gehanteerd waarbij de 50% bijdrage vanuit het waterschap niet wordt overschreden. Mochten er in uitzonderlijke gevallen redenen zijn om daar van af te wijken dan wordt dat apart voorgelegd aan het bestuur.

Vraag: Wat als een gemeente minder bij wil dragen, blijven wij dan ook op die 50% (van dat mindere bedrag, niet van het begrote bedrag) als WBD?

Antwoord: Als een gemeente geen 50% wil bijdragen (maar bijvoorbeeld maar 25%), is er volgens het waterschap te weinig draagvlak en kiezen we niet voor brongerichte of symptoomgerichte maatregelen. Er kan dan namelijk slechts een gedeelte van het noodzakelijke totaalpakket worden uitgevoerd en volgens ervaringen van de afgelopen jaren wordt daarmee de overlast dan onvoldoende bestreden. Wel handelt het waterschap dan volgens bestaande protocollen en worden waarschuwingborden geplaatst.

Water Natuurlijk

Vraag: Voorgesteld wordt om de bijdrage van het WBD te maximaliseren op 50% van de voorbereidings- en uitvoeringskosten van de bestrijdingsmaatregelen. WaterNatuurlijk vindt dit percentage te rigide. Hoe verhoudt zich dit met bijv de ontvangstplicht van het slib? Bij reguliere baggerwerkzaamheden? Bij blauwalgbestrijding maakt baggeren vrijwel steeds onderdeel uit van de werkzaamheden.

Aanpak van blauwalgenbestrijding, in combinatie met bijvoorbeeld natuurlijke oevers, herinrichting van in het verleden verkeerd aangelegde vijvers, maakt het voor het waterschap mogelijk om zichtbaar te zijn in de bebouwde omgeving en bij te dragen aan de kwaliteit van de leefomgeving. Daar wonen de contribuanten, die zo'n 80% van de watersysteemkosten dragen ...

Water Natuurlijk is op zich niet tegen een reële verdeling van kosten. Maar dan ook met in acht neming van het bovenstaande. Dan komen wij niet per se op het vrij simpele 50/50 uit ...

Antwoord: Het klopt dat baggeren onderdeel kan zijn van het totale maatregelpakket. Vaak gaat het dan om achterstallig onderhoud door de gemeenten. Ook in die gevallen vindt het waterschap dat de bijdrage gemaximeerd kan worden op 50%, zeker als hier ook de ontvangstplicht bij wordt betrokken. De ontvangstplicht ligt namelijk in het stedelijk gebied primair bij de gemeente.

Vraag: Programmaplan aanpak P 9/28 Punt 6 tweede bullet, VZM (Volkerak, Zoommeer) Hier staat vermeld dat de landbouw blauwalgenbloei geen groot probleem vindt. Hoe zit het dan met inname stops a.g.v. blauwalgenproblematiek. Kunnen akkerbouwers beregenen met water dat toxines van blauwalgen bevat? Hoe zit dat dan met recreanten, die door de spray wandelen of fietsen?

Antwoord: De innamestops die het waterschap instelt zijn primair bedoeld voor de bescherming van het aquatische milieu in de polderwateren. Beregenen van gewassen uit dit polderwater is primaire verantwoordelijkheid van de agrariërs zelf. Dit geldt ook voor de risico's voor derden die met dit handelen gepaard gaan. Het waterschap heeft geen middelen om bij geconstateerde blauwalgen in oppervlaktewater beregening door agrariërs te verbieden.

Vraag: Derde bullet. In het programmaplan krijgen Markiezaatsmeer en Binnenschelde een status aparte? Betekent dat we mbt een aanpak van de blauwalgen daar mettertijd een eigen plan van aanpak krijgen. Mbt het Markiezaat is beleidsmatig Natura 2000 (Vogelrichtlijn) dominant en bij de Binnenschelde is dat het recreatief gebruik.

Antwoord: Ja, hier komt een eigen plan van aanpak voor, welke afhankelijk is van besluitvorming over het zoute Volkerak-Zoommeer. In 2016 worden op basis van de uitkomsten van de uitgevoerde watersysteemanalyse afspraken gemaakt over het vervolg.

4.b Evaluatie afkoppelbeleid

PvdA

Vraag: Waarom worden de resultaten van dit onderzoek als startpunt alleen met de gemeenten besproken en niet gelijk met de drinkwaterbedrijven?

Antwoord: Het accent ligt op gemeenten, omdat zij besluiten om al dan niet af te koppelen. Zij doen dat in overleg met het waterschap. Drinkwaterbedrijven zijn steeds actiever betrokken in de samenwerkingsregio's. In de herformulering van het afkoppelingsbeleid worden drinkwaterbedrijven betrokken.

Vraag: AB-leden worden van de voortgang middels managementletters op de hoogte gehouden. Hoelang wordt voor dit project "terugkoppelen en verbeteren van het afkoppelbeleid" uitgetrokken?

Antwoord: De terugkoppeling van het onderzoek gebeurt in het eerste kwartaal van 2016. Het herformuleren van het beleid gebeurt in gezamenlijkheid met gemeenten in SWWB-verband en neemt, samen met het invoeren ervan, naar verwachting de rest van 2016 in beslag.

Vraag: In het hele rapport staat maar 1 keer het woord milieu. Hoe kan het zijn, dat het milieu of natuur niet deel uitmaakt van het afkoppelbeleid.

Antwoord: Het woord 'milieu' staat weliswaar maar 1 keer in het rapport, maar is daarmee zeker niet onbelangrijk. Het vormt namelijk grotendeels de basis voor het afkoppelbeleid dat is gericht op het beïnvloeden van keuzes voor een doelmatig functionerende afvalwaterketen en het voorkomen van negatieve effecten op het ontvangende watersysteem. Het afkoppelbeleid bestaat uit artikelen en passages uit verschillende beleidsdocumenten (de Keur, de Algemene Regels, de Hydrologische uitgangspunten Keurregels en de Beleidsregels waterkering, waterkwantiteit en grondwater Waterschap Brabantse Delta), die allemaal het milieu en de natuur als belangrijk uitgangspunt hebben.

Vraag: Wat zijn nu werkelijk de financiële consequenties?

Antwoord: Deltares heeft in 2009 de kosten voor afkoppelen vanuit een situatie van gemengde afvoer berekend. Bij herinrichting of herbestrating kunnen de kosten voor afkoppelen oplopen tussen de 60 euro tot 90 euro per m². Wanneer het afkoppelen op de percelen zelf gebeurt, kunnen prijzen gelden tussen 7 en 32 euro per m². De beheerkosten bedragen ongeveer

0,20 eurocent per m² per jaar. De kosten variëren sterk afhankelijk van de mogelijkheden mee te liften met andere werkzaamheden.

Wat afkoppelen complex maakt, is dat kosten en opbrengsten niet bij dezelfde organisatie liggen. De gemeenten dragen nu de kosten van afkoppelen. De werkelijke financiële consequenties van het nieuw te vormen beleid voor het waterschap zijn nu nog niet aan te geven en worden gedurende het proces duidelijk. Op basis van een onderzoek door Stichting RIONED is afkoppelen niet een financieel doelmatig instrument waarmee zuiveringskosten kunnen worden bespaard. Elke euro die geïnvesteerd wordt in afkoppelen levert op de zuivering een besparing op van circa €0,40.

Vraag: Vervallen subsidies die eerder door waterschappen verschaft werd aan gemeenten?

Antwoord: Het is vooralsnog niet de bedoeling om eerder gemaakte afspraken te veranderen. De subsidies waar naar verwezen wordt zijn al enkele jaren geleden vervallen.

Vraag: Hoe worden waterzuiveringskosten / kosten gekoppeld aan verdroging / milieu verrekend en inzichtelijk gemaakt voor de burger/gemeenten?

Antwoord: In het landelijke proces "samenwerking in de afvalwaterketen" wordt gestuurd op het inzichtelijk maken van de kosten en besparingen (de minder- meerkosten) in de afvalwaterketen. De invloed van investeringen en mogelijke besparingen als gevolg van afkoppelen werken door in de besparingsmonitor.

Vraag: In grondwaterbeschermingsgebieden (stedelijk water), kan afkoppeling een probleem zijn. Klopt dit? Hoe wordt hier heden en in de toekomst mee omgegaan?

Antwoord: Het probleem met grondwaterbeschermingsgebieden is de kwaliteit van het afgevoerde/ te infiltreren afgekoppelde water. Het waterschap wijst initiatiefnemers en gemeenten op basis van het handboek watertoets op de voorwaarden die verbonden zijn aan afkoppelen in grondwaterbeschermingsgebieden. De provincie ziet toe op de grondwaterbeschermingsgebieden. Meestal beslist een gemeente op basis van de strikte voorwaarden om af te zien van afkoppelen.

Ons Water/Waterbreed

Vraag: Kan de zin "De onderzoekers concluderen verder dat gemeenten om verschillende redenen een remmende werking ervaren van het beleid op afkoppeliniciatieven" worden toegelicht met enkele concrete voorbeelden.

Antwoord:

- Gemeenten geven aan voor het afkoppelbeleid meerdere beleidsdocumenten te moeten raadplegen en dat werkt niet handig en soepel.
- Het beleid voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak verschilt met het beleid voor nieuw verhard oppervlak. Er gelden bij nieuw verhard oppervlak striktere normen en dat verschil lijkt niet altijd scherp te zijn voor gemeenten.
- Het waterschap heeft verschillende rollen in de verschillende planfasen (samenwerkend vs toetsend). Bij sommige gemeenten lijkt hierover verwarring te bestaan.